

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Факультет економіки та екології моря

Кафедра фінансів і бухгалтерського обліку

«Допущена до захисту»
В.о. завідувача кафедри фінансів
і бухгалтерського обліку
 Наталія ДАНИК
«17» 06 2026 р.

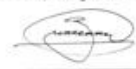
КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

на тему: «АНАЛІЗ АКТИВІВ БАНКУ»

Виконала: студентка групи 4441
 Карпенко О.В.
(підпис) (П.І.Б.)

Керівник роботи
Доцент, к.е.н
(посада, науковий ступень, вчене звання)

 Зінченко А.І.
(підпис) (П.І.Б.)

Миколаїв -2026 р.

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота: 80 с., 3 рис., 8 табл., 47 джерел, 4 додатки.

Об'єкт дослідження: процес формування, розміщення та використання активів банківської установи.

Мета роботи: проаналізувати теоретичні та практичні аспекти формування, структури, динаміки й ефективності використання активів банківської установи, а також визначити напрями вдосконалення управління активами АТ «СЕНС БАНК» в умовах воєнного стану та фінансової нестабільності.

Результати дослідження: проведено аналіз складу, структури та динаміки активів АТ «СЕНС БАНК» за 2022–2024 роки; встановлено зростання загального обсягу активів банку та зміну їх структури в напрямі збільшення частки цінних паперів і ліквідних активів. Визначено, що у 2023 році банк зменшив кредитну активність через підвищення ризиків, однак у 2024 році відбулося поступове відновлення кредитного портфеля.

Ключові слова: активи банку, банківська установа, фінансова стійкість, ліквідність, кредитний портфель, кредитний ризик, інвестиційний портфель.

ANNOTATION

Thesis: 80 pages, 3 figures, 8 tables, 47 references, 4 додатки.

Object of the research: the process of formation, allocation and use of assets of a banking institution.

Purpose of the thesis: to analyze the theoretical and practical aspects of the formation, structure, dynamics and efficiency of using the assets of a banking institution, as well as to determine the directions for improving asset management of JSC “SENSE BANK” under martial law and financial instability.

Research results: the composition, structure and dynamics of the assets of JSC “SENSE BANK” for 2022–2024 were analyzed. The growth of the total assets of the bank and changes in their structure toward an increase in the share of

securities and liquid assets were identified. It was established that in 2023 the bank reduced its lending activity due to increased risks, while in 2024 there was a gradual recovery of the loan portfolio..

Keywords: bank assets, banking institution, financial stability, liquidity, loan portfolio, credit risk, investment portfolio.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ АКТИВІВ БАНКІВСЬКОЇ УСТАНОВИ.....	10
1.1. Економічна сутність активів банку та їх роль у забезпеченні фінансової стійкості.....	10
1.2. Класифікація активів банківської установи та особливості їх формування	16
1.3. Методичні підходи до аналізу активів банку.....	22
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ АКТИВІВ АТ «СЕНС БАНК».....	26
2.1. Загальна організаційно-економічна характеристика АТ «СЕНС БАНК»	26
2.2. Аналіз складу, структури та динаміки активів банку.....	39
2.3. Оцінка якості активів, кредитного портфеля, ліквідності та ризиковості активних операцій АТ «СЕНС БАНК».....	46
РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ АТ «СЕНС БАНК».....	56
3.1. Основні проблеми формування та використання активів банківської установи.....	56
3.2. Напрями підвищення якості активів і зниження кредитних та ліквідних ризиків.....	59
3.3. Перспективи оптимізації структури активів АТ «СЕНС БАНК» в умовах воєнного стану та фінансової нестабільності.....	62
ВИСНОВКИ.....	67
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	72
ДОДАТКИ.....	77

ВИСНОВКИ

У процесі дослідження теоретичних основ аналізу активів банківської установи встановлено, що активи банку є ключовим елементом його фінансової діяльності, оскільки саме вони відображають напрями розміщення власних, залучених і позикових ресурсів. Активи банку виконують декілька важливих функцій: забезпечують отримання доходу, підтримують ліквідність, формують основу платоспроможності та впливають на рівень фінансової стійкості банківської установи. Визначено, що ефективність банківської діяльності залежить не лише від загального обсягу активів, а насамперед від їх якості, структури, ліквідності, ризиковості та здатності генерувати стабільний фінансовий результат.

У роботі було розглянуто класифікацію активів банку за різними критеріями: за економічним змістом, призначенням, рівнем ліквідності, дохідністю, ступенем ризику, строками розміщення та джерелами формування. Такий підхід дозволив з'ясувати, що кожна група активів має власне функціональне значення для банку. Касові та високоліквідні активи забезпечують виконання поточних зобов'язань, кредитні активи формують основну частину процентних доходів, інвестиційні активи дають змогу диверсифікувати ризики, а необоротні активи створюють матеріально-технічну основу функціонування банку. Водночас надмірна частка будь-якої групи активів може спричинити дисбаланс між прибутковістю, ліквідністю та ризиком.

Методичні підходи до аналізу активів банку передбачають використання горизонтального, вертикального, коефіцієнтного, порівняльного, структурного та ризик-орієнтованого аналізу. Горизонтальний аналіз дає змогу оцінити динаміку активів у часі, вертикальний – визначити їх структуру, коефіцієнтний – розрахувати показники ліквідності, прибутковості та ризиковості, а ризик-орієнтований

підхід дозволяє виявити потенційні загрози для фінансової стійкості банку. Доведено, що найбільш повну оцінку активів можна отримати лише за умови комплексного поєднання кількісних і якісних методів аналізу.

Було здійснено аналіз активів АТ «СЕНС БАНК». Встановлено, що банк є системно важливою банківською установою України, яка має універсальний характер діяльності, працює з фізичними особами, корпоративними клієнтами, малим і середнім бізнесом, а також активно розвиває цифрові банківські сервіси. Важливою особливістю діяльності банку стало те, що у 2023 році його власником стала Держава Україна в особі Міністерства фінансів України. Це мало значення для стабілізації діяльності банку, підвищення довіри клієнтів і забезпечення його подальшого функціонування в умовах воєнного стану.

Аналіз динаміки активів АТ «СЕНС БАНК» за 2022–2024 роки показав їх стійке зростання. У 2022 році загальний обсяг активів становив 75 165 482 тис. грн, у 2023 році – 107 465 951 тис. грн, а у 2024 році – 123 714 536 тис. грн. Отже, у 2023 році активи збільшилися на 42,97%, а у 2024 році – ще на 15,12%. Така тенденція свідчить про розширення масштабів діяльності банку, нарощування його фінансового потенціалу та здатність адаптуватися до складних умов воєнного періоду. Водночас уповільнення темпів приросту активів у 2024 році вказує на перехід до більш обережної та збалансованої політики управління активами.

Структурний аналіз активів показав, що у 2022 році найбільшу частку в активах банку займали кредити та заборгованість клієнтів – 56,76%. У 2023 році їх частка зменшилася до 30,58%, що було зумовлено зростанням кредитних ризиків, погіршенням платоспроможності окремих позичальників і необхідністю більш обережного підходу до кредитування. У 2024 році частка кредитного портфеля зросла до 34,42%, що свідчить про поступове відновлення кредитної активності банку. Таким чином, банк не відмовився

від кредитування, однак почав здійснювати його більш вибірково, з урахуванням ризиків воєнного часу.

Важливою тенденцією стало суттєве зростання частки цінних паперів у структурі активів АТ «СЕНС БАНК». Частка цінних паперів, що обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, зросла з 4,89% у 2022 році до 23,80% у 2024 році. Також значною залишалася частка цінних паперів, що обліковуються за амортизованою собівартістю. Це свідчить про те, що банк у період воєнного стану значною мірою орієнтувався на більш надійні та прогнозовані фінансові інструменти. Така стратегія дозволила підтримати дохідність, зменшити кредитний ризик і забезпечити більшу стабільність активної частини балансу.

Оцінка якості активів, кредитного портфеля, ліквідності та ризиковості активних операцій засвідчила, що АТ «СЕНС БАНК» загалом підтримував достатній рівень фінансової стійкості. Зростання грошових коштів та їх еквівалентів, збільшення інвестиційного портфеля, поступове відновлення кредитування та збереження прибуткової діяльності у 2023–2024 роках свідчать про ефективність адаптаційної політики банку. Водночас основними ризиками залишаються можливе погіршення якості кредитного портфеля, зростання частки коштів на вимогу в ресурсній базі, залежність від цінних паперів і необхідність підтримання достатнього рівня ліквідності.

Було визначено основні проблеми формування та використання активів банківської установи. До них належать зростання кредитного ризику, строкова незбалансованість активів і пасивів, висока залежність від поточних коштів клієнтів, необхідність підтримання значного обсягу ліквідних активів, ризик концентрації активів в окремих фінансових інструментах, а також вплив воєнної нестабільності на платоспроможність позичальників і вартість забезпечення. Для АТ «СЕНС БАНК» ці проблеми є особливо актуальними, оскільки банк має одночасно забезпечувати прибутковість, ліквідність і підтримку економічного відновлення.

Запропоновано напрями підвищення якості активів і зниження кредитних та ліквідних ризиків. Насамперед доцільним є посилення кредитного аналізу, удосконалення скорингових моделей, диверсифікація кредитного портфеля за галузями, регіонами та групами позичальників, регулярна переоцінка заставного майна, активна робота з проблемною заборгованістю та підтримання достатнього рівня резервування. Для зниження ризику ліквідності банку необхідно стимулювати залучення строкових депозитів, контролювати строкові розриви між активами і пасивами, підтримувати достатній обсяг високоліквідних активів і проводити регулярне стрес-тестування.

Перспективи оптимізації структури активів АТ «СЕНС БАНК» в умовах воєнного стану та фінансової нестабільності полягають у формуванні збалансованої моделі активних операцій. Така модель має передбачати поступове нарощування якісного кредитування, насамперед малого та середнього бізнесу, збереження достатньої частки ліквідних активів, раціональне управління портфелем цінних паперів, скорочення проблемних і малодохідних активів, цифровізацію ризик-менеджменту та врахування галузевих і регіональних ризиків. Особливо важливо, щоб банк не допускав надмірної концентрації активів в одному напрямі, а забезпечував баланс між дохідністю, ліквідністю та безпекою.

Отже, проведене дослідження підтвердило, що активи банку є основою його фінансової стійкості, а їх якість і структура безпосередньо впливають на результативність діяльності банківської установи. АТ «СЕНС БАНК» у 2022–2024 роках продемонстрував здатність адаптуватися до складних умов воєнного стану, зберегти фінансову стійкість, наростити активи, підтримати ліквідність і поступово відновити кредитну активність. Водночас для подальшого розвитку банку необхідно продовжувати роботу над підвищенням якості кредитного портфеля, зниженням ризиків активних операцій, оптимізацією інвестиційної структури та посиленням системи

управління ліквідністю. Саме ці напрями мають стати основою вдосконалення управління активами АТ «СЕНС БАНК» у найближчій перспективі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Владимир О. Банківський та реальний сектори – ключові складові розвитку національної економіки. Вісник Тернопільського економічного університету. 2020. № 2. С. 93-107.
2. Внукова Н., Сиплива О. Оцінка динаміки змін сучасного стану банківської системи України. Acta Academiae Beregsasiensis. Economics. 2024. Вип. 5. С. 281-292. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aabere_2024_5_21.
3. Данилишин Б. Що стримує зростання кредитування в Україні? URL: <https://day.kyiv.ua/uk/article/ekonomika/shcho-strymuje-zrostannya-kredytuvannya-v-ukrayini>
4. Дереза В. Аналіз та напрями стабілізації показників ліквідності комерційного банку. Економіка та суспільство. 2024. С. 68
5. Єріс Л.М. Достатність капіталу банківської системи: методи та інструменти забезпечення. Вісник Одеського Національного університету. 2014. № 19. С.102–107.
- 6.6. Іршак О.С., Лещук І.Я. Сучасний стан кредитної діяльності банків та її вплив на розвиток реального сектору України. Причорноморські економічні студії. 2018. Вип. 34. С. 145-149.
7. Коваленко, В. В., & Ткаченко, Д. О. Операції рефінансування у забезпеченні ліквідності банків України. Східна Європа: економіка, бізнес та управління, Вип. 3 (08), 2017, 275–278.
8. Коефіцієнт чистого стабільного фінансування NSFR та можливі наслідки його впровадження в Україні. Економіка та суспільство. 2022. Вип. 10. С. 108–115. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/10_ukr/108.pdf
9. Козьменко, С. М., & Стегній, О. В. Фінансовий менеджмент у банках: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2019. 288 с.
10. Король М.М., Співак В.О., Куліковська І.В. Сучасний стан показників української банківської системи. Науковий вісник Ужгородського

національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2023. Вип. 47. С. 41-47.

11. Косова Е.В. Формалізація фінансового механізму управління власним капіталом банків. Держава та регіони. Серія: економіка та підприємництво. 2014. №6 (81). С. 100–104.

12. Костюченко, Т. І. Ліквідність комерційного банку: управління та регулювання. Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції, № 2, 2013, 86–92.

13. Лаврушин, О. І. Управління ризиками в комерційних банках. Банківська справа, № 8, 2020, 15–22.

14. Левченко В. П. Депозитна політика банку: поняття та складові [Електронний ресурс]. В. П. Левченко, Ю. С. Проценко. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2017. №2. С. 250-252. URL: https://easterneurope-ebm.in.ua/journal/7_2017/49.pdf

15. Литвинюк, О. В. Методичні підходи до визначення основних етапів розвитку процесів управління активами та пасивами банківських установ України. Young Scientist, № 7 (10), 2014, 41–44.

16. Ліквідність банку та банківської системи як показник ефективності. Економіка та суспільство. 2022. Вип. 10. С. 116–123. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/10_ukr/109.pdf

17. Макаренко Ю. П. Оцінка управління депозитним портфелем комерційного банку на прикладі АТ «ОТП БАНК». Ю. П. Макаренко, В. В. Хацько. Інвестиції, практика та досвід. 2021. № 1 С. 39–45.

18. Матвійчук Н. М. Сучасна депозитна політика банків України як складова управління пасивами/ Н. М. Матвійчук, С. А. Теслюк, А. О. Звірко/ Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2022. №2. С. 168-174.

19. Матвійчук Н. Оцінка ефективності депозитної політики банків в умовах воєнного стану. Н. Матвійчук, О. Борисюк, С. Теслюк. Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2024. №4. С. 94-102.

20. Матвійчук Н. Сучасні тенденції залучення депозитів банками України. Н. Матвійчук, Н. Жигар. Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки. Розділ III. Фінанси, банківська справа та страхування. 2023. № 3. С. 87–94.
21. Матвійчук Н. Чинники впливу на депозитну політику банків України. Н. Матвійчук, Н. Жигар, А. Петриняк. Економіка та суспільство. 2024. № 63. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-59>
22. Мельничук Н. Ю. Депозитна діяльність банківських установ у контексті формування їхньої ресурсної бази. Н. Ю. Мельничук, С. С. Ковальчук. Науковий погляд: економіка та управління. 2020. № 1. С. 163–167.
23. Могильна Л.М., Волкова К.В. Управління конкурентоспроможністю банківських установ. Приазовський економічний вісник. 2020. Випуск 5(22). С. 175–180.
24. Мороз Н. Депозитна політика банків України. Н. Мороз, Д. Адаменко. Галицький економічний вісник. 2024. №2(87). С. 122–128. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/87/1290.pdf>
25. Мулик Т. О. Аналіз депозитних операцій банків: стан, проблеми та вдосконалення. Modern Economics. 2021. № 28. С. 75–84.
26. Опальчук Р. М. Формування депозитного портфелю банку з використанням клієнт-орієнтованого підходу. Р. М. Опальчук, Б. П. Невгад. Економіка і управління бізнесом. 2024. №2 (15).
27. Основні показники діяльності банків. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/banks/stat/>
28. Павлюк Е.А. Вплив коефіцієнта LCR на контроль за банківською ліквідністю. Економіка та суспільство. 2022. Вип. 7. С. 7–15.
29. Показники банківської системи. Офіційний веб-сайт Національного банку України. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442

30. Показники фінансової діяльності банків України. Фінансові результати на 01.01.2024. Наглядова статистика НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist>
31. Показники фінансової діяльності банків України. Фінансові результати на 01.01.2023. Наглядова статистика НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist>
32. Показники фінансової діяльності банків України. Фінансові результати на 01.01.2022. Наглядова статистика НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist>
33. Приступа Л. Організаційно-економічне забезпечення депозитної політики банків в Україні. Л. Приступа, Л. Стахурська. Modeling the development of the economic systems. 2022. № 4. С. 88-99. URL: <https://mdes.khmnmu.edu.ua/index.php/mdes/article/view/118>
34. Рисін В. В., Біда А. П. Фінансова стійкість банку: чинники та особливості забезпечення. Ефективна економіка». 2021. № 3. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2021/3.pdf
35. Річний звіт АТ «Сенс Банк» за 2024 рік. URL: https://sensebank.ua/uploads/3/17163-annual_fs_2024_ukr.pdf
36. Руда О. Л. Депозитна політика банку та механізм її реалізації. О. Л. Руда, К. Г. Маркуш. Економіка та держава. 2018. №11. С. 81-84.
37. Савлук М. І. Управління депозитним портфелем комерційного банку: сучасні тенденції та перспективи розвитку. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Економіка. 2020. № 92. С. 75-79.
38. Сагер Л. Аналіз індикаторів рівня капіталізації банків європейських країн. Економіка та суспільство. 2024. С. 62-68.
39. Семенча І. Є., Горбунова Ю. Р. Фінансова стійкість та стабільність у банківській діяльності: розмежування понять та аналіз дефініцій. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2020. Випуск 32. С. 81–85.

40. Сенищ П. М. Механізм формування депозитної політики банку. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2019. №5 (2). С. 242–247.
41. Ситник Н.С., Болюх Д.А. Розвиток банківського сектору як ключової ланки фінансової системи в умовах воєнного стану. Бізнес-навігатор. 2023. Вип. 1. С. 50-55.
42. Федішин М.П., Слусаряк М.М. Теоретико-методологічні особливості управління ліквідністю банків в сучасних умовах. Економіка та суспільство. 2023. Вип. 16. С. 127–134.
43. Хома І. Б. Управління депозитним ризиком в банку. Економіка та суспільство. 2024. №70. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-110>
44. Черкашина К. Ф. Тенденції розвитку депозитного ринку в Україні в сучасних умовах пандемії та пропозиції щодо його покращення. Вісник університету банківської справи Національного банку України. 2021. № 28. С. 160-167
45. Шалай І. Депозитна діяльність банків України: проблеми та перспективи розвитку. Збірник наукових праць VI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Розвиток інноваційного фінансового управління суб'єктами економіки в умовах реалізації євроінтеграційної стратегії України», 14 листопада 2025 року, м. Хмельницький. 2025. С. 56-61.
46. Шиманська О. П. Визначення ринкової моделі вітчизняного депозитного ринку: аналіз концентрації. О. П. Шиманська, М. І. Городецький. Innovation and Sustainability. 2022. №4. С. 39-45.
47. Штефан Л.Б., Мацедонська Н.В. Ключові тренди змін у розвитку банківської системи України у посткризовий період. Ефективна економіка. 2021. № 8. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/8_2021/92.pdf